

РЕШЕНИЕ

№ 187

гр. Варна, 15.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радослав Кр. Славов

Членове: Дарина Ст. Маркова
Д.а Д. Томова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Д.а Д. Томова Въззивно търговско дело №
20223001000147 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба** вх. №262579/10.12.2021г. по описа на ТОС, **на ишците** ХР. ИВ. Р. , ЕГН *****, и П. ИВ. Р., ЕГН *****, двамата от гр. Т., подадена чрез общ пълномощник адвокат Й.Й., ВТАК, и **въззивна жалба** вх. №262627/23.12.2021г. по описа на ТОС **на ответника** „ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със седалище гр. София, подадена чрез пълномощник адвокат Т.Т., САК, срещу решение №260051/26.11.2021г. на Окръжен съд – Т. (ТОС), 5-ти състав, постановено по т.д. №91/2020г. по описа на ТОС.

Предмет на обжалване с въззивната жалба на ишците Х.Р. и П.Р. е **частта** на първоинстанционното решение, с която предявените осъдителни искове дължимото обезщетение за обезвреда на неимуществените вреди, претърпени от всеки един от тях и от ишцата В. Х. Р., починала в хода на процеса и заместена на основание чл.227 ГПК от ишците Х.Р. и П.Р. като нейни правоприемници, от смъртта на И. С. Р., б.ж. на гр. Т., починал вследствие на ПТП, настъпило на 13.12.2019г., около 09:00 ч., на път ПП I-4 гр. София - гр. Варна, до разклона за с. Л., общ. Т., по вина на водача на тежкотоварен автомобил „Ивеко Старлис”, рег. № Т 9494 КТ, с прикачено полуремарке „Кроне“ с рег. № Т 02-24 ЕВ, С. И. Д. от гр. О., обхванат от действието на валидна към момента на настъпване на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност” по застрахователна полица №BG/23/112900063768, издадена от ответното

застрахователно дружество „ОЗК-Застраховане” АД, със срок на действие от 02.03.2019 до 01.03.2020 година, за разликата над присъдените 90 000 лева до претендираните размери от по 150 000 лева за всеки ищец, ведно със законната лихва, считано от 17.01.2020г. до окончателното им плащане, са били отхвърлени като неоснователни.

Предмет на обжалване с въззивната жалба на ответното дружество „ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, гр. София, е решението на първоинстанционния съд **в частта му** за разликата над 70 000 лв. до присъдените на ищите обезщетения за неимуществени вреди в размери от по 90 000 лв., както и **в частта** относно определения начален момент на законната лихва върху присъдените обезщетения.

Основните оплаквания и в двете въззивни жалби са за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на решението в обжалваните му части, като изложените от всяка от насрещните по спора страни основания и доводи за тяхното обосноваване се свързват с размера на обезщетенията, дължими за справедлива обезвреда на причинените на ищите неимуществени вреди в резултат на процесното пътнотранспортно произшествие.

Въззивникът „ОЗК - Застраховане” АД – ответник в първоинстанционното производство, оспорва като неправилен, необоснован и в противоречие с практиката на съдилищата извода на първоинстанционния съд, че направеното в хода на процеса възражение за съпричиняване е преклудирано с неподаването на отговор на исковата молба, поради което не съществува възможност за прилагане на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Като се позовава на събраните по делото доказателства, в т.ч. заключението на изслушаната и приета съдебна автотехническа експертиза (САТЕ), и на влязлата в сила присъда на наказателния съд, счита, че съдът е разполагал с доказателства за наличието на съпричиняване и е следвало служебно да го вземе предвид при произнасянето си по същество на спора и определянето на размера на обезщетението. На следващо място, позовавайки се на разясненията, дадени при отговора на въпрос №1 на ТР 1/2016 на ОСНГТК на ВКС и в раздел II от ППВС № 4/1968, счита, че ищите не са доказали пълно и главно своята изключителна връзка с пострадалия Р. и присъдените им обезщетения в размери от по 90 000 лева са неоснователно завишени спрямо установената практика на българските съдилища при аналогични искове. Изразява и несъгласие с определената начална дата, от която се дължи присъдената законна лихва върху главниците, като, позовавайки се на „множество съдебна практика“ твърди, че застрахователят изпада в забава от датата на уведомяването му и изтичане на определения в чл.496, ал.1 от КЗ срок за произнасяне по предявената претенция, поради което и в случая законната лихва следва да се присъди считано от датата 17.04.2020г., а не от 17.01.2020г. както неправилно е процедирал първоинстанционния съд.

При тези основни оплаквания въззивникът „ОЗК - Застраховане” АД моли за

отмяна на решението в обжалваните му части и отхвърляне на предявените главни осъдителни иски за неимуществени вреди за суми над 70 000 лв., респ. и на акцесорните претенции за присъждане на обезщетение за забава. Претендира и присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

В подадения писмен отговор вх. №260142/11.02.2022г. въззиваемите ищци Х.Р. и П.Р. оспорват въззивната жалба като неоснователна и недоказана. Като обосновават подробно аргументи за липсата на основание за разглеждане на възражението за съпричиняване, евентуално за неговата неоснователност и недоказаност, и като заявяват, че поддържат фактическите и правни твърдения относно справедливия размер на дължимите им обезщетения, изложени в подадената от тях въззивна жалба, молят въззивната жалба на ответника да бъде оставена без уважение.

Във въззивната жалба на ищите ХР. ИВ. Р. и П. ИВ. Р. се акцентира на това, че определеният от първоинстанционния съд размер на присъдените обезщетения не е съобразен с претърпените болки и страдания, като, от една страна, не са обсъдени в цялост сериозните психологически, емоционални и психични проявления и последици при ищите, а от друга, недопустимо е използван като критерий *„жизненият стандарт в териториалния район по местоживеенето на ищите“*. Правейки собствен анализ на общия критерий, използван при определяне на дължимите на пострадалите от деликт лица обезщетения, „икономическата обстановка в страната“, и позовавайки се на съдебната практика, според която присъдените в настоящия случай обезщетения съответстват на обезщетенията, определяни масово за вреди от ПТП, причинени през периода 2013 -2015 година, жалбоподателите молят за отмяна на решението в обжалваната му част и уважаване на предявените осъдителни претенции в пълния им заявен размер от по 150 000 лева. В съответствие с това молят и за ревизиране на първоинстанционното решение в частта му за разноските, съответно присъждане на разноски и за въззивното производство.

В отговора си на въззивната жалба въззиваемото дружество „ОЗК - Застраховане“ АД подробно обосновава становище за нейната неоснователност с искане да бъде оставена без уважение като неоснователна.

В насроченото пред въззивния съд открито съдебно заседание въззивниците Х. Р. и П. Р., явили се лично, представлявани и по пълномощие от адвокат Й.Й., заявяват, че поддържат подадената от тях жалба, изложените в нея основания и искания, и молят за нейното уважаване. Поддържат и оспорването на въззивната жалба на насрещната страна като молят същата да бъде оставена без уважение.

Въззивникът „ОЗК - Застраховане“ АД не е взел участие – лично или чрез процесуален представител. В молба, подадена преди съдебното заседание от пълномощника на страната адвокат Т.Т., се поддържа искане за отмяна на атакуваното с въззивната жалба на ответника решение на първоинстанционния съд.

И двете страни претендират насрещно присъждане на разноски като представят списъци по чл.80 от ГПК.

За да се произнесе по същество на предявените въззивни жалби, съдът взе предвид следното от фактическа и правна страна:

Предмет на главните искиове, предявени като частични, е претендираното пряко право на **ищите ХР. ИВ. Р.**, ЕГН *****, от гр. Т., **П. ИВ. Р.**, ЕГН *****, от гр. Т., и **В. Х. Р.**, ЕГН ***** (починала в хода на процеса и заместена на основание чл.227 ГПК от нейните правоприемници - другите двама ищци Х.Р. и П.Р.) като трети увредени лица да получат пряко от застрахователя – **ответника „ОЗК - Застраховане” АД**, ЕИК 121265177, гр. София, обезщетения за причинените им неимуществени вреди от смъртта на техния баща, съотв. съпруг И. С. Р., починал вследствие на ПТП, настъпило на 13.12.2019г. на път ПП I-4 гр. София - гр. Варна, до разклона за с. Л., общ. Т., с МПС - тежкотоварен автомобил „Ивеко Старлис”, рег. № Т 9494 КТ, с прикачено полуремарке „Кроне“ с рег. № Т 02-24 ЕВ, управляван от водача С. И. Д. и по негова вина, обхванат от действието на валидна към момента на настъпване на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност” по застрахователна полица №BG/23/112900063768, издадена от ответното застрахователно дружество „ОЗК-Застраховане”АД.

Претендираното от всеки един ищец обезщетение за обезвреда на понесените неимуществени вреди е в размер на 150 000 лева. Обезщетенията се претендират ведно със законната лихва от датата на отправеното искане към застрахователя - 17.01.2020г. до окончателното им плащане

Така предявените искиове намират своето правно основание в чл.432, ал.1 от Кодекса за застраховането (КЗ), във вр. с чл.45 и чл.52 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), съответно в чл.429, ал.2, т.2 от КЗ, във вр. с чл.86, ал.1 и чл.84, ал.3 ЗЗД.

По делото не е налице спор относно фактите от значение за възникване на деликтната отговорност на водача на товарния автомобил - участник в ПТП С. И. Д. от гр. О., съответно относно наличието на предпоставките за ангажиране на отговорността на неговия застраховател – ответното дружество „ОЗК-Застраховане”АД, гр. София, сключил със собственика на управлението т.а. „Ивеко Старлис”, рег. № Т 9494 КТ, застраховка „Гражданска отговорност” по застрахователна полица №BG/23/112900063768, със срок на застрахователно покритие от 02.03.2019 до 01.03.2020 година.

Въззивните оплаквания и на двете насрещни страни – ищци и ответник, са сведени единствено до неправилност на съдебния акт при определяне на общия размер

на дължимите обезщетения за обезвреда на неимуществените вреди, претърпените от ищите вследствие на причинената при процесното ПТП смърт на техния близък родственик. От страна на въззивника „ОЗК-Застраховане” АД се поддържа и заявеното в хода на първоинстанционното производство възражение за съпричиняване на вредите от страна на пострадалия велосипедист като се твърди, че неправилно същото не е било разгледано и зачетено от съда с обжалваното решение. Оспорва се от ответника – въззивник и определената начална дата на присъденото обезщетение за забава в размер на законната лихва.

Оплакването относно игнорирането от страна на първоинстанционния съд на разпоредбата на чл.51, ал.2 от ЗЗД, съответно неправилно определяне на окончателното дължимо обезщетение без редуциране при установен по несъмнен начин принос на пострадалия за настъпването на вредоносния резултат въззивният съд намира за неоснователно.

По своята същност възражението за съпричиняване е *правоизключващо* отговорността на прекия причинител, респ. неговия застраховател, *възражение*, поради което същото подлежи на разглеждане единствено и само ако е своевременно и надлежно въведено в процеса като неговото установяване е в доказателствена тежест на възразилия ответник. Възражението по чл.51, ал.2 от ЗЗД за принос на пострадалия може да се основава само на конкретни факти, поради което обосновано в съдебната практика се приема, че ако ответникът не е могъл да узнае за тях преди изтичане на срока за отговор на исковата молба, те могат да бъдат наведени в първоинстанционното производство и след изтичането на този срок. Това разбиране се основава на разпоредбата на чл.147, ал.1 ГПК, предвиждаща, че до приключване на съдебното дирене пред първата инстанция, страните могат да твърдят нови обстоятелства и да посочват и представят нови доказателства, ако не са могли да ги узнаят, посочат и представят своевременно. В тази насока е и даденото разяснение в мотивационната част на т.4 от Тълкувателно решение № 1/ 09.12.2013 г. по тълк.д. № 1 / 2013 г. на ОСГТК на ВКС, според което общото правило за преклузия по чл.133, във вр. с чл.131, ал.2, т.5 ГПК с изтичане на срока за отговор на исковата молба се отнася само за възражения, основани на факти, съществуващи и узнати към този момент.

В конкретния случай ответникът е бил известен за настъпилото пътно произшествие още на 17.01.2020г. с отправената претенция от увредените ищци за изплащане на застрахователно обезщетение и воденото ДП №882/2019г. по описа на РП-Т.. Към 15.06.2020г. - датата, на която му е бил връчен препис от исковата молба с приложенията към нея, в хода на досъдебното производство са били извършени достатъчно действия по разследването, позволяващи изясняване на механизма на настъпване на ПТП и отговорността на участвалите в него лица, в т.ч. налични са били

заключения на техническа и комплексна медико-автотехническа експертизи. Съгласно разпоредбата на чл.496, ал.4 КЗ, застрахователят може да изисква представянето на документи и доказателства за удостоверяване на съществени обстоятелства във връзка с настъпването на пътнотранспортно произшествие, изготвени от други компетентни органи или лица. Съобразявайки горното, обосновано следва да се приеме, че като не е подал отговор на исковата молба, правото на ответника да въведе защитното си правоизключващо отговорността му по иска възражение за съпричиняване е преклудирало. Обоснованото допълнително в писмено становище от 11.09.2020г., подадено преди първото съдебно заседание възражение съпричиняване, основано на твърдения, че пострадалият наследодател на ищите е допуснал нарушения на правилата за движение по пътищата като не е пропуснал товарния автомобил и е навлязъл без предимство по главния път, управляваният от него велосипед е бил с неизправна спирачна система, а самият велосипедист е бил без светлоотразителна жилетка в нарушение на чл.80 ЗДвП, е направено несвоевременно, поради което не подлежи на разглеждане.

Неоснователно е твърдението на въззивника – застраховател, че съдът дължи да съобрази станали му известни по служебен път факти за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия от приложеното НОХД и определените от наказателния съд смекчаващи вината на дееца обстоятелства - съпричиняване от страна на пострадалия и оказана помощ след настъпване на ПТП. Твърдението, че пострадалият е допринесъл за настъпването на вредите, е насрещно защитно възражение по иска, като въвеждането му в процеса зависи изцяло от волята на страните, в частност от ответника. Служебно съдът дължи прилагането единствено на императивни правни норми каквато безспорно нормата на чл.51, ал.2 ЗЗД не е. Отделно от това следва да се има предвид, че с оглед разпоредбата на чл.300 от ГПК, влязлата в сила присъда има доказателствено значение единствено за вината, деянието на извършителя и неговата противоправност. В случая установеното от наказателния съд съпричиняване от страна на пострадалия велосипедист е обсъдено единствено в мотивите на присъдата, съответно е отчетено при определяне на размера на наложеното наказание, поради което липсва установеност на този факт, задължително за гражданския съд, липсва и изрично произнасяне по степента на съпричиняване на вредоносния резултат от всеки един от водачите – участници в пътното произшествие.

Като основателно се преценява оплакването за неправилно приложение на критериите за определяне на справедлив размер на присъденото обезщетение, установени в нормата на чл.52 от ЗЗД. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди, следва да се имат предвид обективно съществуващите обстоятелства във всеки конкретен случай. Такива обстоятелства са видът, характерът

и степента на констатираното увреждане, видът и характерът на претърпените неимуществени вреди, болки и страдания, тяхната продължителност и интензитет, в случая – внезапността и необратимостта на загубата на ишците, тежестта, с която тази загуба е понесена – обстоятелство, доказано от показанията на разпитаните по делото свидетели Е. П. И. - фактически съпруг на ищцата П.Р. и Д. С. Г. - съсед и приятел на ищеца Х.Р.. Няма данни за заинтересованост на свидетелите от изхода на спора, показанията им се базират на преки и непосредствени впечатления. Доколкото не се констатира несъответствие между фактите, за които се свидетелства, и останалите доказателства, няма причина да се откаже кредитиране на свидетелските показания. Установява се, че починалият в резултат на ПТП И. С. Р., 75 годишен, е бил здрав, жизнен, работоспособен човек, грижовен към своите близки, подкрепящ и подпомагаш ги по всякакъв възможен начин, стълб в семейството, което било задружно и сплотено. Между него и ищцата В. Р., с която са живеели заедно в село Л., са съществували отношения на обич, взаимно уважение, разбирателство и подкрепа. Внезапната му смърт била понесена изключително тежко от съпругата му, останала сама при това в труден период на изолация, наложена поради Ковид кризата. Мъката, страданието и самотата се отразили негативно върху физическото и психичното ѝ здраве, променила се емоционално, скърбяла, страхувала се за своите близки.

Събраните в първоинстанционното производство гласни доказателства сочат категорично, че между починалия и неговите деца - дъщерята П. ИВ. Р. и сина му ХР. ИВ. Р., са съществували изключително близки отношения, изпълнени с взаимна обич, топлота и привързаност, доверие и взаимна подкрепа. Внезапната смърт на бащата и обстоятелствата, при които същата е настъпила, се е отразила изключително негативно на психическото и емоционално състояние на ишците. След инцидента ищцата П. Р. се променила, била силно разстроена, скърбяла видимо силно, плачела често и говорела за баща си. Повече от две години след инцидента ищцата все още не може да контролира емоциите си при спомена за баща си, била нервна, това състояние ѝ пречело да се съсредоточи върху ежедневните си задължения и да бъде отдадена на семейството си.

Претърпените от ищеца Х. Р. морални болки и страдания също били с висок интензитет, отразили се на цялостния му живот. До пътния инцидент ищецът разчитал много на своя баща за помощ и съвети както в работата си, така и при грижите и отглеждането на двете си деца, тъй като бил самотен родител. След инцидента, общото емоционално състояние на ищеца се е променило – станал по-затворен, плачел често, всяка седмица ходел на гроба на баща си. Със загубата на баща си, въззвиваемият, тогава на 50 г., се е лишил от моралната подкрепа и опора на един от най-близките хора в живота си, който също е бил в работоспособна възраст и добро здраве, като завинаги и до края на живота си ще трябва да живее с болката от нелепата загуба на баща си, изгубвайки го при трагични обстоятелства.

Като съобразява, че болките и страданията, не се ограничават само до изживените в момента на самото трагично събитие болки и страдания, а продължават и след това и съобразявайки се с факта, че загубата на бащата няма паричен еквивалент, както и с правилото на закона за определяне на дължимото обезщетение за търпените болки и страдания „по справедливост“, съдът счита, че предявените от ищците Х. и П. Р. и искове за обезщетяване на неимуществените вреди, причинени им със смъртта на техния баща, са основателни и доказани до размер от по 120 000 лева за всеки един от тях. Този размер съдът намира за съобразен както с нивата на застрахователно покритие за неимуществени вреди за процесния период, така и с икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането и установената в тази насока съдебна практика.

По отношение на ищцата В. Р. (починала на 19.07.2021г., в хода на процеса), съобразявайки възрастта на починалия и неговата съпруга към момента на трагичния инцидент и тяхното обществено и социално положение, значителни негативни емоции и преживявания, които съпругата е претърпяла в един тежък за цялата страна период и факта, че пострадалият е бил опора на семейството, на когото тя много е разчитала, съдът определя общият размер на дължимото обезщетение на 130 000 лева.

Съдът намира, че с така определените обезщетения е постигнат справедливият баланс между претърпени вреди в резултат на деликта и паричното измерение на нуждата от обезвреда, респ. спазен е принципът за справедливост по чл.52 от ЗЗД, без обезщетенията да представляват средство за повишаване на стандарта на живот на пострадалите.

Предвид основателността на предявените искове за главница, основателни са и акцесорните претенции за присъждане на законната лихва върху тях. Възражението на ответника - застраховател за недължимост на лихвите от датата на уведомяването му от ищците с искане за плащане на обезщетения е неоснователно. Съгласно разпоредбата на чл.493, ал.1 от КЗ застрахователят по застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива и лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице (по чл.429, ал.2, т.2 КЗ), какъвто именно е и настоящия случай. В хипотезата на непозволено увреждане началният момент на обезщетението за забава е разпореден от законодателя с нормата на чл.84, ал.3 ЗЗД, като лихвите имат компенсаторен характер и по силата на закона вземането към деликвента става изискуемо и без покана - от деня на настъпилото увреждане. По изричната разпоредба на чл.429, ал.3 КЗ обаче началният момент на забавата за застрахователя е по-ранната от двете дати на уведомяването му за настъпването на застрахователното събитие - от самия застрахован по реда на чл.430, ал.1, т.2 от КЗ или от увреденото лице (в т.ч. и чрез предявяване на застрахователна претенция).

Сочения във въззивната жалба тримесечен срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ за

произнасяне по предявената претенция, е относим към дължимите лихви за обезщетяване на забавата на самия застраховател да определи и изплати на увреденото лице обезщетение за вредите, причинени му в резултат от застрахователното събитие - чл.497, ал.1 от КЗ, каквато претенция в случая не е предявена.

И тъй като в случая от една страна липсва спор, че ишците са предявили пред ответното дружество – застраховател на отговорния за вредите деликвент застрахователна претенция за плащане на обезщетение на 17.01.2020г., а от друга страна, по делото нито е твърдяно, нито е установено с надлежни доказателства, че в предходен момент застрахователят е бил уведомен от самия деликвент (водача В. В.) по реда на чл.430, ал.1, т.2 от КЗ за настъпилото застрахователно събитие, то именно датата 17.01.2020г. следва да се приеме като дата на уведомяване по смисъла на чл.429, ал.3 КЗ. Ето защо главниците от 130 000 лева, съответно по 120 000 лева следва да се присъдят ведно със законната лихва от 17.01.2020г. до окончателното им плащане.

С оглед на така изложеното обжалваното решение в частта му, с която предявените искове са отхвърлени за разликата над 90 000 лв. до определените от въззивната инстанция размери на дължимите обезщетения - 130 000 лв. (за ищцата В. Р., заместена в хода на процеса от нейните правоприменици), съответно по 120 000 лв. (лично за ишците Х.Р. и П.Р.), следва да бъде отменено като вместо него бъде постановено друго, с което исковете бъдат уважени в посочените размери, ведно със следващото се обезщетение за забава. В частта му, с която ответното застрахователно дружество е осъдено да заплати обезщетения за неимуществени вреди в размери над 70 000 лв. до присъдените 90 000 лева за всеки един от тримата ищци, решението следва да бъде потвърдено поради съвпадане на крайния извод на двете съдебни инстанции.

В съответствие с този резултат решението следва да бъде частично ревизирано и по отношение на присъдените разноски.

Видно от представения списък по чл.80 ГПК (л.81, дело ТОС) за първоинстанционното производство ишците претендират репарирането на разноски в общ размер както следва: - 786,60 лв. – ищеца Х. Р.; - по 486,60 лв. – всяка една от ишците В. Р. и П. Р..

Отчитайки основателните размери на главните искови претенции, установени от въззивния съд, разноските, които се следват на ишците за първоинстанционното производство са в размери както следва: - 629,28 лв. – на ищеца Х.Р.; - 389,28 лв. – на ищцата П.Р.; - 421,72 лв. – на ищцата В. Р..

Видно от представения списък по чл.80 ГПК (л.91, дело ТОС) за

първоинстанционното производство ответникът е претендирал репарирането на разноски в общ размер на 10 860 лева - платени възнаграждение за вещо лице, депозит за покрИ.е на евентуални разходи за допуснат свидетел и адвокатско възнаграждение. Не следва да се съобразява като разход сумата от 50 лв. – внесен депозит за покрИ.е на евентуален разход на свидетел, тъй като същата не е използвана (свидетелят не се е явил, не е разпитван) и подлежи на връщане на страната при поискване. При отчитане на неоснователните размери на всяка една искова претенция, от общата сума 10 810 лева ишците следва да му възстановят следните суми: - 480,44 лв. – дължима от ишцата В. Р.; - по 720,67 лв. – всеки един от ишците Х. Р..

Разноски за въззивното производство ишците – въззивници не са сторили. От пълномощникът им е направено искане да му се присъди възнаграждение в хипотезата на чл.38, ал.1, т.2 от ЗАДВ. Възнаграждението се определя в минималния размер по Наредба №1/2004г. на ВАДВС, т.е. в общ размер на 2 330 лв. по всеки иск (общо 6 990 лв.).

За въззивното производство въззивникът - застраховател претендира репарирането на разноски в общ размер на 13 176 лева - платени държавна такса и възнаграждение на адвокат. Предвид неоснователността на въззивната му жалба платената държавна такса не следва да се зачита като разход, подлежащ на възстановяване от ишците.

Насрещната отговорност на страните за разноски за въззивното производство следва да се определи от общият обжалван от тях интерес (общо 240 000 лв.). Съразмерността по смисъла на чл.78, ал.1 и 3 ГПК следва да се определи както от уважената част на въззивната жалба на съответната страна, така и от успешната защита срещу въззивната жалба на насрещната страна.

Съобразявайки тези основни положения и като взема предвид основателните размери на въззивната жалба на ишците, съответно пълната неоснователност на въззивната жалба на ответника, съдът намира, че на адвоката на ишците - въззивници по съразмерност следва да се определят възнаграждения за въззивното производство в общ размер на 4 660 лева (в т.ч. 1 747,50 лв. – по защитавания интерес на ишцата В. Р. и по 1 456,25 лв. – за всеки един от интересите на ишците Х. Р. и П. Р.).

По съразмерност с основателната защита във въззивното производство (неоснователната част на въззивната жалба на ишците) на ответника се следват разноски в общ размер 1 296 лева, дължими за репариране поравно от ишците Х. Р. и П. Р..

Или общият размер на сторените разноски за производството по делото (първоинстанционно), които ответникът следва да следва да бъде осъден да репарира на ищеца Х. Р. (лично и като правоприемник на починалата ищца В. Р.) по съразмерност с уважената част на исковете е **1 051 лева**.

Общият размер на сторените разноси за производството по делото (първоинстанционно), които ответникът следва да следва да бъде осъден да репарира на ищцата П. Р. (лично и като правоприемник на починалата ищца В. Р.) по съразмерност с уважената част на исковете е **600,14 лева**.

Общият размер на разноските, сторени от ответника по делото (в т.ч. първоинстанционно и въззивно), които ищците следва да му репарират по съразмерност, са в общ размер на **3 217,78 лева**, т.е. всеки един от двамата ищци му дължи сума от по **1 608,89 лева**.

С оглед изхода на спора и по аргумент от нормата на чл.78, ал.1 от ГПК искането за присъждане на адвокатско възнаграждение на пълномощника на ищците, оказал в първоинстанционното производство пред окръжния съд безплатно правна помощ и съдействие в хипотезата на чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата (ЗАДв) съгласно представения договор (л.96, дело ТОС) се цени като основателно. Като съобразява цената на исковете, за която е осъществена безплатната защита (по 149 000 лв.) и разпоредбите на чл.38, ал.2 от ЗАДв и чл.7, ал.2, т.5 от Наредба №1/2004г. на Висшия адвокатски съвет съдът определя същото към минималния размер (отчитайки предмета на производството и осъществените в хода му процесуални действия), а именно 13 530 лева. От тази сума по съразмерност с уважената част на исковете ответникът дължи заплащането на сума в общ размер на 11 125 лева. Първоинстанционният съд е присъдил на адвокат Й. сума в размер на 6 750 лева. Следователно, допълнително следва да се присъдят 4 375 лева.

Съобразно правилото, установено в чл.78, ал.6 от ГПК, ответникът „ОЗК-Застраховане” АД следва да бъде осъден да заплати и следващите се държавни такси за първоинстанционното производство върху допълнително присъдените на ищците суми, чийто общ размер е 4 000 лева, съответно за въззивното производство по съразмерност с уважената част на въззивната жалба на ищците, възлизащи на сумата 2 000 лева.

Въз основа на изложените мотиви и на основание чл.271, ал.1 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №260051/26.11.2021г. на Окръжен съд – Т., 5-ти състав, постановено по т.д. №91/2020г. по описа на ТОС, **в частта му**, с които са отхвърлени предявените от ищците **ХР. ИВ. Р.**, ЕГН *****, **П. ИВ. Р.**, ЕГН *****, двамата от гр. Т., и **В. Х. Р.**, ЕГН ***** (починала в хода на процеса и заместена на основание чл.227 ГПК от нейните правоприемници - другите двама ищци Х.Р. и П.Р.), икове за осъждане на ответника „ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със

седалище гр. София, да им заплати застрахователни обезщетения за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от смъртта на техния баща и съпруг на починалата ищца И. С. Р.- 76г. от гр. Т., настъпила на 14.12.2019г. в резултат на ПТП, предизвикано на 13.12.2019г. на пътя гр.София-гр.Варна от С. И. Д. от гр. О., до разклона за с. Л., общ. Т., при управление на тежкотоварен автомобил с прикачено ремарке „Ивеко- Старлис”, рег. № Т 9494 КТ в нарушение правилата за движение по пътищата по чл.21, ал.1 от ЗДвП и по чл.20, ал.2 от ЗДвП, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответното търговско дружество „ОЗК-Застраховане”АД-гр.София, ЕИК 121265177, за което е съставена застрахователна полица №BG/23/112900063768 за периода 02.03.2019г.- 01.03.2020г., за разликата над присъдените по 90 000 лева до суми от по 120 000 лева - за двамата ищци Х.Р. и П.Р., съответно до сумата от 130 000 лева – дължима им (поравно) в качеството им на наследници на ищцата В. Х. Р., б.ж. на гр. Т., починала на 19.07.2021 г. в хода на съдебния процес, ведно със законната лихва, считано от 17.01.2020г. до окончателното им плащане, **както и в частта му**, с която ищците **ХР. ИВ. Р.** , ЕГН ********* , и **П. ИВ. Р.**, ЕГН ********* , двамата от гр. Т., са осъдени да заплатят на ответника „ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със седалище гр. София, направените по делото разноси в размер на по 1 040.73 лв. всеки един от двамата, определени по съразмерност и компенсация, **като вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **да заплати на ХР. ИВ. Р.** , ЕГН ********* , с адрес гр. Т., ул. „Братя Миладинови” №22, допълнително **сумата 30 000 лева** (тридесет хиляди лева), на лично основание, както и **сумата 20 000 лева** (двадесет хиляди лева) - в качеството му на наследник на ищцата В. Х. Р., ЕГН ********* б.ж. на гр. Т., починала на 19.07.2021 г. в хода на съдебния процес, представляващи дължими обезщетения за обезвреда на неимуществените вреди, претърпени от тях от смъртта на И. С. Р., б.ж. на гр. Т., починал вследствие на ПТП, настъпило на 13.12.2019г., около 09:00 ч., на път ПП I-4 гр. София - гр. Варна, до разклона за с. Л., общ. Т., по вина на водача на тежкотоварен автомобил „Ивеко Старлис”, рег. № Т 9494 КТ, с прикачено полуремарке „Кроне“ с рег. № Т 02-24 ЕВ, С. И. Д. от гр. О., обхванат от действието на валидна към момента на настъпване на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност” по застрахователна полица №BG/23/112900063768, издадена от ответното застрахователно дружество „ОЗК-Застраховане”АД, със срок на действие от 02.03.2019 до 01.03.2020 година, **ведно със законната лихва** върху тези суми, считано от 17.01.2020г. (датата на уведомяването на застрахователя) до окончателното им изплащане, на основание чл.432, ал.1 от КЗ, във вр. с чл.45 и чл.52 от ЗЗД, съответно чл.429, ал.3, във вр. с ал.2,

т.2 от КЗ, чл.86, ал.1 и чл.84, ал.3 ЗЗД, **както и сумата 1 051 лева** (хиляда петдесет и един лева), представляваща сторени разноси за първоинстанционното производство по съразмерност с уважената част на исковете, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **да заплати на П. ИВ. Р.**, ЕГН *****, с адрес гр. Т., ул. „Трайко Китанчев” №43, вх.А, ап.23, **допълнително сумата 30 000 лева** (тридесет хиляди лева), на лично основание, както и **сумата 20 000 лева** (двадесет хиляди лева) - в качеството ѝ на наследник на ищцата В. Х. Р., ЕГН *****, б.ж. на гр. Т., починала на 19.07.2021 г. в хода на съдебния процес, представляващи дължими обезщетения за обезвреда на неимуществените вреди, претърпени от тях от смъртта на И. С. Р., б.ж. на гр. Т., починал вследствие на ПТП, настъпило на 13.12.2019г., около 09:00 ч., на път ПП I-4 гр. София - гр. Варна, до разклона за с. Л., общ. Т., по вина на водача на тежкотоварен автомобил „Ивеко Старлис”, рег. № Т 9494 КТ, с прикачено полуремарке „Кроне“ с рег. № Т 02-24 ЕВ, С. И. Д. от гр. О., обхванат от действието на валидна към момента на настъпване на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност” по застрахователна полица №BG/23/112900063768, издадена от ответното застрахователно дружество „ОЗК-Застраховане” АД, със срок на действие от 02.03.2019 до 01.03.2020 година, **ведно със законната лихва** върху тези суми, считано от 17.01.2020г. (датата на уведомяването на застрахователя) до окончателното им изплащане, на основание чл.432, ал.1 от КЗ, във вр. с чл.45 и чл.52 от ЗЗД, съответно чл.429, ал.3, във вр. с ал.2, т.2 от КЗ, чл.86, ал.1 и чл.84, ал.3 ЗЗД, **както и сумата 600,14 лева** (шестстотин лева и четиринадесет стотинки), представляваща сторени разноси за първоинстанционното производство по съразмерност с уважената част на исковете, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

ПОТВЪРЖДАВА решение №260051/26.11.2021г. на Окръжен съд – Т., 5-ти състав, постановено по т.д. №91/2020г. по описа на ТОС, **в останалите му обжалвани части.**

ОСЪЖДА ХР. ИВ. Р., ЕГН *****, с адрес гр. Т., ул. „Братя Миладинови” №22, **да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД**, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **сумата 1 608,89 лева** (хиляда шестстотин и осем лева и осемдесет и девет стотинки), представляваща общия размер на сторените разноси за производство по делото (в т.ч. първоинстанционно и

въззивно), по съразмерност с отхвърлената част от исковете, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

ОСЪЖДА П. ИВ. Р., ЕГН *****, с адрес гр. Т., ул. „Трайко Китанчев” №43, вх.А, ап.23, **да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД**, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **1 608,89 лева** (хиляда шестстотин и осем лева и осемдесет и девет стотинки), представляваща общия размер на сторените разноски за производство по делото (в т.ч. първоинстанционно и въззивно), по съразмерност с отхвърлената част от исковете, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **да заплати на адвокат Й.Ц. Й.**, ВТАК, с личен №1100009550 в ЕРАРБ, служебен адрес гр. Велико Търново, ул. „Възрожденска” №19, ет.1, ап.1, като пълномощник на ищите ХР. ИВ. Р., ЕГН *******, П. ИВ. Р., ЕГН *******, двамата от гр. Т., и В. Х. Р., ЕГН ***** (починала в хода на процеса и заместена на основание чл.227 ГПК от нейните правоприемници) **допълнително сумата 4 375 лева** (четири хиляди триста седемдесет и пет лева), представляваща остатък от дължимо адвокатско възнаграждение за безплатно процесуално представителство в първоинстанционното производство, **както и сумата 4 660 лева** (четири хиляди шестстотин и шестдесет лева), представляваща общ размер на дължимо адвокатско възнаграждение за безплатно процесуално представителство във въззивното производство, определен по съразмерност, на основание чл.38, ал.2, във вр. с ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане”, ул. „Света София” №7, ет.5, **да заплати** по сметка на Варненски апелативен съд **сумата 4 000 лева** (четири хиляди лева), представляваща допълнително дължима държавна такса върху уважената част от исковете, **както и сумата 2 000 лева** (две хиляди лева), представляваща дължима държавна такса за въззивното производство по съразмерност с уважената част на въззивната жалба на ищите, на основание чл.78, ал.6 ГПК.

В частта му, с която исковете на ищите са били уважени за суми от по 70 000

лв., ведно със законната лихва, считано от 17.01.2020г. до окончателното им плащане, решение №260051/26.11.2021г. на Окръжен съд – Т., 5-ти състав, постановено по т.д. №91/2020г. по описа на ТОС, не е било обжалвано от страните и е влязло в сила.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховен касационен съд на Р. България с касационна жалба, която следва да се подаде в едномесечен срок, считано от датата на връчване на препис от същото на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____